

Nåd vare med er och frid från Gud, vår Far, och Herren Jesus Kristus!

Bön: Kom till oss, himmelska duva, du milde Guds Ande, kom ned! Och in uti ordet, det ljuva, i ordet om Jesus oss led. Amen.

Tema: Andens främsta uppgift. Text: Apg 2:36–41:

36 "Därför kan hela Israels folk veta säkert att denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud gjort till både Herre och Messias."

37 När de hörde detta högg det till i hjärtat på dem, och de frågade Petrus och de andra apostlarna: "Bröder, vad ska vi göra?" 38 Petrus svarade dem: "Omvänd er och låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlåtna. Då får ni den helige Ande som gåva. 39 Löftet gäller er och era barn och alla dem som är långt borta, alla som Herren vår Gud kallar."

40 Med många andra ord vittnade han och vädjade till dem: "Låt er frälsas från det här bortvända släktet!" 41 De som tog emot hans ord döptes, och antalet lärjungar ökade den dagen med omkring tre tusen.

Herre, helga oss i sanningen. Ditt ord är sanning. Amen.

Vår text inleds med ett "därför". Då måste vi fråga: "Varför?" Det har Petrus grundligt undervisat om i sin predikan som återgetts tidigare i kapitlet. En sammanfattning är:

Skriften har förutsagt om Messias, att han efter Guds bestämda plan och beslut skulle utlämnas och med hjälp av de laglösa spikas upp på korset och dödas, men att Gud har uppväckt honom och löst honom ur dödens vånda. Det hade skett med Jesus från Nasaret, en man som blev erkänd av Gud genom kraftgärningar, under och tecken. Honom har Gud uppväckt, och det kan apostlarna nu vittna om.

Det här vittnesbördet är en följd av Den Helige Andes utgjutande. Anden förvandlade lärjungarna som varit rädda för judarna och stängt in sig till orädda vittnen som snart skulle sätta sina liv på spel för vittnesbördet. Och vittnesbördet som vi ska behandla i dagens

predikan handlar om (1) lagens anklagelse, (2) omvändelse samt (3) förmaning och varning.

1. Den Helige Ande överbevisar om synd

Denne Jesus som ni korsfäste. Det var en fruktansvärd anklagelse. Petrus säger: ni är mördare. Det var judarnas ledare som anstiftade mordet på Messias, han som kom för att bli deras Frälsare. Det var dessa vanliga människor som var samlade till pingsthögtiden som hade korsfäst Jesus, säger Den Helige Ande. De hade ropat "korsfäst" så att Pilatus blev tvungen att lyssna och utfärda domen.

Petrus och de andra lärjungarna stod själva under samma anklagande dom, fast de inte hade varit med och ropat "korsfäst". Petrus hade bedyrat att han sannerligen inte skulle överge Jesus. Men han förnekade honom tre gånger. Alla lärjungar flydde i den mörka natten i Getsemane för att rädda sitt eget skinn. Visst hade de alla orsak att känna ett hugg i hjärtat.

Jesus undervisade i sitt avskedstal om vad Hjälparen skulle göra (Joh 16:8–11):

Och när han kommer ska han överbevisa världen om synd och rättfärdighet och dom. Om synd: de tror inte på mig. Om rättfärdighet: jag går till Fadern och ni ser mig inte längre. Om dom: denna världens furste är dömd.

Anden överbevisade de judiska åhörarna om deras skuld genom Petrus predikan. På samma sätt överbevisar han oss genom Guds lag att vi har samma skuld.

Men jag var ju inte med, kanske du invänder. Du kunde ju inte hindra att judarna ropade korsfäst. Du var ju inte med honom i Getsemane. Du skulle väl inte ha övergett honom, eller hur?

Fast du och jag inte var med där, så har vi alla något som hugger tag i hjärtat när lagen når oss med sina bud och befallningar. Lagen berättar för oss vad som är Guds vilja med oss, vad vi ska göra och vad vi ska låta bli. Och den avslöjar allt det vi gjort fel, och inte bara vad vi gjort, utan att vi i vårt inre är syndare, att våra hjärtan är fyllda av onda begär och att

vi gör upp onda planer för att tillfredsställa vårt eget kött.

Hjälparen har ingen lätt uppgift. Han ska överbevisa världen, däribland dig och mig, som är trålbundna i vår onda vilja, som har ett förmörkat förstånd som inte kan fatta det som hör Guds rike till. När Johannes Döparen predikade sa han att Gud kan uppväcka barn åt Abraham ur stenar (Luk 3:8). Men en människa är svårare att väcka upp än en sten, för en sten gör inte motstånd, men den opånyttfödda människan gör motstånd.

Därför är det viktigt att lyssna när Den Helige Ande predikar, också lagens ord, så att han får överbevisa oss att vi behöver hjälp. Vi behöver en Frälsare. Och det är genom att lyssna till Ordet som vi blir överbevisade. Då kommer vi till punkt 2:

2. Den Helige Ande omvänder

När de hörde detta högg det till i hjärtat på dem.

Det här är det första steget i det som vi på teologiskt språk kallar omvändelse. Petrus åhörare ändrades i sitt sinne. De var inte längre hatiska mot Jesus och hans vittnen, utan de började fråga: Vad ska vi göra? De kände ånger över vad de hade gjort. De blev överbevisade om att de hade dödat Livets furste. De gav Anden rätt. De hade skuld.

Den naturliga, opånyttfödda människan vet inte om att hon har skuld. Man ska inte tala om skuld i dagens samhälle. Inte är det nåns fel, brukar man ofta höra. Men ändå finns oron där. Oro är troligen den vanligaste negativa känslan som människor går och bär på. Så länge vi går och ser på vår egen situation och väntar oss att vi själva ska klara oss ut ur oron, genom terapi, genom att tänka positivt, genom att meditera eller följa något av alla de mångfaldiga sätt som anvisas oss i dag att bli lyckliga, så länge får vi dras med oro.

Det som vi behöver är att rikta om vår blick så att vi i stället för att se på oss själva ser på Jesus, den uppståndne Frälsaren. *Omvänd er, sa Petrus. Flytta fokus från dig själv, se på Jesus!* Det sker när vi får höra om Jesus. Petrus predikade om vad Jesus hade gjort:

Därför kan hela Israels folk veta säkert att denne Jesus som ni korsfäste, honom har Gud gjort till både Herre och Messias.

När budskapet om vad Jesus har gjort för oss ljuder, då är Den Helige Ande verksam. Hans huvuduppgift är att visa på Jesus Kristus, som död och uppståndne för vår skull. Genom Ordet om Kristus skapar han tro. Då överbevisar han om att det inte är vi själva som skapar vår egen rättfärdighet, utan vår rättfärdighet är Jesus, som nu har gått till Fadern. Han överbevisar oss om att denna världens furste är dömd och inte har någon rätt att anklaga oss för skuld. För skulden betalade Jesus genom sin oskyldiga död i vårt ställe.

Hör nu och ta emot dessa ord: Jesus har betalat din skuld, och du är fri från alla anklagelser. Du har en plats i himlen som väntar dig när Jesus kallar dig bort från detta jordeliv. Det kan du veta säkert, för så har Skriften sagt, och Skriften kan inte göras om intet.

Nu fortsätter Petrus:

Låt er alla döpas i Jesu Kristi namn, så att era synder blir förlåtna. Då får ni den helige Ande som gåva.

Gud vare tack, jag tror att alla vi som nu lyssnar har blivit döpta i Jesu Kristi namn. Vi har i dopet fått del av alla de välsignelser som Jesus har skaffat fram genom sitt syndfria liv som han levde i stället för oss, för att vi inte själva kunde leva syndfritt och heligt, och genom att han tog på sig straffet för det vi gjort illa. Så här säger aposteln Paulus (Gal 3:27):

Alla ni som blivit döpta till Kristus har iklätt er Kristus.

Genom dopet har vi förts genom tid och rum och korsfästs med Kristus, så att vår synd och skuld byttes mot hans helighet och rättfärdighet.

Petrus säger vidare:

Löftet gäller er och era barn och alla dem som är långt borta, alla som Herren vår Gud kallar.

Här utsäger Petrus något som han själv inte förstod fullt ut vid den här tiden: evangeliet skulle gälla också hedningarna. Senare skulle han handgripligen lära sig vad det betydde.

Att det gäller alla som Gud kallar är ett uttryck för den lära som vi kallar utkorelsen av nåd: inget skede av vår omvändelse beror ens till en liten del på oss, utan allt vilar på Guds kallelse och verk. Det säger Paulus i Rom 9:16:

Det beror alltså inte på människans vilja eller strävan utan på Guds barmhärtighet.

När jag genom Den Helige Andes verksamhet har fått börja tro på Jesus och får vara med i Guds familj vet jag att det inte beror på min vilja eller strävan utan på Guds barmhärtighet från början till slut. Pris ske Gud för det!

Nu har vi ännu en tredjedel kvar av Andens verksamhet:

3. Den Helige Ande förmanar och varnar

Med många andra ord vittnade han och vädjade till dem: "Låt er frälsas från det här bortvända släktet!"

Petrus fortsätter sitt tal med många andra ord som inte återges här. Vi finner sådana förmaningar i NT:s brev. De som har satt sin tro till Jesus lever ännu mitt ibland ett bortvänt släkte. Det är en farlig miljö. Vi ska vara försiktiga med hur vi lever i detta bortvända släkte.

Det här släktet kallar vi ibland för världen. I Rom 12:2 förmanar Paulus oss:

Anpassa er inte efter den här världen, utan låt er förvandlas genom förnyelsen av ert sinne så att ni kan pröva vad som är Guds vilja: det som är gott och fullkomligt och behagar honom.

Det går en skarp gräns mellan de två världarna: den här världen, som är det samma som det bortvända släktet, och den himmelska världen som vi genom dopet och tron har blivit införda i. I Kol 3:1–3 finns en liknande förmaning:

Om ni nu har uppstått med Kristus, sök då det som är där ovan, där Kristus sitter på Guds högra sida. Tänk på det som är där ovan, inte på det som är på jorden. Ni har ju dött, och ert liv är dolt med Kristus i Gud.

Här ser vi samma kontrast: det som är där ovan – det som är på jorden. Vi som har dött

med Kristus och har uppstått med honom, vi ska nu tänka rätt. Vi ska inte låta det som är på jorden styra våra liv. Vi ska i allt fästa våra ögon på Jesus, också i allt vi gör här på jorden, för vi har ju ännu vår verksamhet i köttet här. Vi ska i allt låta det himmelska perspektivet belysa och leda oss. Längre fram i samma tredje kapitel i Kolosserbrevet läser vi (v17):

Och allt vad ni gör i ord eller handling, gör det i Herren Jesu namn och tacka Gud Fadern genom honom.

Det är sådana riktlinjer vi behöver för att kunna leva rätt tillsammans och tjäna på rätt sätt. Vad du än står inför, ett val av vägen framåt, ett beslut om en tjänst eller skolgång, så låt det ske i Jesu namn och tacka Gud Fadern som har dig i sin hand och leder dig. Då bevarar Anden dig från att börja förlita dig på dig själv och din egen kraft.

Nu efter pingsten kommer vi in i Trefaldighetstiden, det gröna halvåret, som för det mesta handlar om hur vi lever som kristna. Det är en tid när vi tillämpar det som vi har fått lära oss om Guds handlande med oss. Det är nu som vi ägnar oss åt att lära oss läxor i Andens skola. Det är så fint i våra nordiska länder att den här tiden sammanfaller med den gröna årstiden, när naturen blommar och skörden mognar. Den här tiden pågår ända till senhösten, när vi åter ser hur naturen klär av sig sina gröna kläder för att bereda sig för att vila. Den tiden förbereder oss för vår egen bortgång och den påminner oss om Jesu återkomst till dommen.

Under tiden i Andens skola påminns vi om att vi lever i fara var vi går. Vi förmanas att ta på oss Guds vapenrustning så att vi kan hålla stånd mot allt det onda som hotar oss. En viktig verksamhet som Anden utför är arbetet att bygga Kristi kyrka. Vi påminns om att söka oss till gemenskapen kring Ordet och sakramenten. En kristen ska inte vara ensam. Vi behöver gemenskap. Här ger oss de första kristna ett viktigt föredöme (Apg 2:42):

De höll troget fast vid apostlarnas undervisning och vid gemenskapen, brödsbrytelsen och bönerna.

Efter Petrus predikan skedde ett stort under: omkring 3000 personer tog emot ordet och

blev döpta under samma dag. Vi kan glädjas över ett sådant vittnesbörd om Andens stora kraft och vi kan glädjas över att vi har precis samma kraft till förfogande i dag, även om vi måste låta Gud bestämma hur många som tar emot Ordet. Gärna skulle vi vara flera, men Jesus talar om två eller tre som samlas i hans namn som något gott. Men vi ska vara flitiga att berätta för varandra om det härliga budskapet om Jesus. Anden använder budskapet när och var han vill. Därför ber vi:

Låt glädjen av den nåd vi fått
uppmuntra oss att göra gott!
Låt Jesu frid oss trösta så,
att egen tröst må helt förgå!

Amen.